FIŞA DISCIPLINEI

Filozofia şi istoria religiilor

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2. Facultatea	Teologie Reformată şi Muzică
1.3. Departamentul	Teologie Reformată şi Muzică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	TEOLOGIE REFORMATA DIDACTICĂ
1.7. Forma de învăţământ	Cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Filozofia şi istoria religiilor**			Codul disciplinei	TLM1204
2.2. Titularul activităţilor de curs	Conf.univ. hab. Dr. Püsök Sarolta				
2.3. Titularul activităţilor de seminar	Asistent Drd. Nagy Eszter				
2.4. Anul de studiu	I.	2.5. Semestrul	2.	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu		2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)					**ore**
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					7
Tutoriat (consiliere profesională)					7
Examinări					2
Alte activităţi					
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**56**	
3.8. Total ore pe semestru				**98**	
3.9. Numărul de credite				**4**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competenţe	

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Tablă, videoproiector, cărţi de specialitate, dicţionare filosofice, materiale didactice.
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Tablă, videoproiector, cărţi de specialitate, dicţionare filosofice, materiale didactice.

6.1. Competenţele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[1]

[1] Se vor prelua din Planul de învăţământ al programului de studii acele competenţe profesionale şi/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa disciplinei. Pentru fiecare competenţă se va prelua întregul enunţ, inclusiv codul competenţei, cu formularea care apare în planul de

Competenţe profesionale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CP3.b.	- Promovează activităţi religioase.
Competenţe transversale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CT1.a.	-Aplică cunoştinţe de filozofie, etică şi religie,

6.2. Rezultatele învăţării specifice programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[2]

Rezultatele învăţării vizate prin disciplină		
Codul competenţei	**Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)**	**Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)**
CP3	Studentul/absolventul clasifică ceremoniile, descrie riturile şi ritualurile creştine (generale sau specifice unor grupuri), în evoluţia lor istorică şi în situaţia actuală.	Studentul/absolventul oficiază acte de ritual şi utilizează textele sacramentale în timpul ceremoniilor, cum ar fi Dumnezeiasca Liturghie, botezul, hirotoniile, funeraliile, confirmarea şi alte ceremonii religioase.
CT1	Studentul/absolventul descrie principiile şi normele morale creştine, sistematizează concepte etice precum binele, răul şi infracţiunea, pedepse şi recompense morale etc., distinge şi ierarhizează faptele şi acţiunile sale şi ale semenilor săi, înţelegând şi anticipând consecinţele acestor fapte şi acţiuni din perspectiva valorilor sociale şi ale Evangheliei.	În baza unei gândiri reflexive, studentul/absolventul aplică principiile normele morale creştine

7. Rezultatele învăţării specifice disciplinei

Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)
Studentul: • cunoaşte noţiunile de bază ale istoriei religiilor, principalele sisteme conceptuale ale acesteia şi principiile fundamentale ale studiului ştiinţific al fenomenelor religioase; • înţelege rolul religiei în formarea culturilor, societăţilor şi proceselor istorice umane şi este capabil să interpreteze dimensiunile sale intelectuale, emoţionale şi volitive; • deţine cunoştinţe cuprinzătoare despre istoria culturilor antice şi a principalelor religii mondiale, cu o atenţie specială acordată contextului religios, cultural şi istoric care a constituit fundalul formării creştinismului şi de care este legată şi lumea biblică; • cunoaşte răspândirea geografică şi istorică a diferitelor religii mondiale, principalele surse de studiu ale acestora (textele sacre), personalităţile fondatoare, etapele principale ale evoluţiei lor istorice, practicile cultice, învăţăturile morale, concepţiile privind viaţa de apoi şi miturile semnificative; • cunoaşte elementele fundamentale ale fiecărei tradiţii religioase care sunt identice, similare sau diferite de învăţătura creştină, precum şi curentele religioase atractive sau populare care apar în gândirea religioasă contemporană; • înţelege semnificaţia teologică, culturală şi istorică a asemănărilor şi diferenţelor dintre tradiţiile religioase.
Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)

învăţământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competenţă din oricare din cele două categorii, se şterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

[2] Se menţionează rezultatele învăţării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa. Enunţurile, preluate fără modificări din Planul de învăţământ în funcţie de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenţei asociate.

Studentul este capabil:
- să analizeze şi să interpreteze textele, miturile, simbolurile şi învăţăturile diferitelor tradiţii religioase din perspectiva istorică, culturală şi teologică;
- să compare învăţăturile fundamentale ale religiilor lumii cu conţinutul credinţei creştine, identificând punctele comune, precum şi diferenţele esenţiale;
- să interpreteze legăturile dintre imaginea lui Dumnezeu, concepţia despre transcendenţă, învăţăturile morale şi practicile religioase ale fiecărei religii;
- să evalueze critic diferitele perspective religioase şi fenomenele religioase contemporane, făcând distincţia între perspectivele analizei ştiinţifice, ale evaluării teologice şi ale convingerilor personale de credinţă;
- să prezinte şi să susţină, cu argumente, valorile fundamentale ale propriilor convingeri creştine, respectând în acelaşi timp identitatea reprezentanţilor altor tradiţii religioase;
- să aplice principiile dialogului interreligios, ale sensibilităţii culturale şi ale comunicării empatice în diverse contexte religioase şi culturale.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1-2. Noţiuni introductive . Atitudinea corectă faţă de alte religii. Religii prehistorice. Religia din Egiptul antic.	Prelegere folosind texte şi materiale vizuale apelând la contribuţia activă a studenţilor.	**PÜSÖK Sarolta: 2012, 1-44**, G.Van Der LEEUW: 2001, 297–398, 589–592.;ERDŐ János: 2000, 1–14.,16–22., 23–28. Dr. NAGY Antal Mihály: 1999, 13–34. KOVÁCS Ábrahám: 1999, 34–54. Hans KÜNG: 1994, 123–147. Mircea ELIADE: *Vallási hiedelmek és eszmék története I*., 1998, 7–55., 79–104.
3-4. Religia Mezopotamiei şi Religia Greacă	– " –	**PÜSÖK Sarolta: 2012, 46-73**, Mircea ELIADE: *Vallási hiedelmek és eszmék története I-II*., 1998, I. 55–79., 216–231., 231–253., *II*., 1998, 89–112. , ERDŐ János:, 2000, 29–35., 36–40., 40–44., 47–53. Everett FERGUSON:, 1999, 135–146.
5-6. Religiile Mistice. Miturile din Canaan	– " –	**PÜSÖK Sarolta: 2012, 74-108**, Mircea ELIADE: Vallási hiedelmek és eszmék története I., 1998, 112-145, 125-144, 253–264, 310–324. ERDŐ János:, 2000, 45–46, 61–66. Everett FERGUSON: 1999, 213–250.
7-8. Judaismul. Mazdaismul. Taoismul. Konfuzionismul.	– " –	**PÜSÖK Sarolta: 2012, 179-192**, 108-122, 147-161, Mircea ELIADE: Vallási hiedelmek és eszmék története, I–III. 1998, I. 144–165, 264-291, 291–310, II. 7-21, 21-39,197–220, III. 131–155. ERDŐ János: 2000, 69-79, 110-113, 113-118, 123–150.
9-10. Hinduismul de la origini până în prezent	– " –	**PÜSÖK Sarolta: 2012, 124-145**, Mircea ELIADE: Vallási hiedelmek és eszmék története I-II., Osiris kiadó, Bp. 1998, I. 165-189, 189-216, II. 39-61, 185-197.; ERDŐ János: 2000, 80-84, 84-89, 89-90, 90-93.
11-12. Buddhismul	– " –	**PÜSÖK Sarolta: 2012, 162-178,** Mircea ELIADE: Vallási hiedelmek és eszmék története

		II., Osiris kiadó, Bp. 1998, 61-70, 72-75, 76-89, 168-185, III. 224-242; ERDŐ János:, 2000, 94-97, 97-102, 102-106, Edward CONZE:. 2000, 1-119, 119-172
13-14. Introducere în Islam	– " –	**PÜSÖK Sarolta: 2012, 193-209,** Mircea ELIADE: Vallási hiedelmek és eszmék története III., Osiris kiadó, Bp. 1998, 57-75, 99-130.; ERDŐ János: 2000, 151-155, 155-161.; KORÁN + SIMON Róbert: 2001, 421-509.; William MONTGOMERY WATT: 2000, 1-58, 123-169., 58-103

Bibliografie

A - Obligatorie

1. PÜSÖK Sarolta: *Vallások, mítoszok és vallásfilozófiai irányzatok/ Vallástörténeti jegyzetek,*, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, Egyetemi Műhely Kiadó, 2012
2. ELIADE, Mircea: *Vallási hiedelmek és eszmék története I–III*., Osiris kiadó, Bp. 1998
3. ERDŐ János: *Vallástörténelem* (egyetemi jegyzet), Kolozsvár, 2000
4. G.Van Der LEEUW: *A vallás fenomenológiája*, Osiris kiadó, Budapest, 2001, 297–398, 589–592.
5. Dr. NAGY Antal Mihály: *A keresztyénség és a vallások*, in: Napkelettől – Napnyugatig, Vallástörténeti tanulmányok I., Ref. Zsinati Iroda, Budapest, 1999, 13–34.
6. KOVÁCS Ábrahám: *Különböző teológiai megközelítések más vallásokhoz*, in: Napkelettől – Napnyugatig, Vallástörténeti tanulmányok I., Ref. Zsinati Iroda, Budapest, 1999, 34–54.
7. KÜNG, Hans: *Világvallások etikája* (Projekt Weltethos), Egyházfórum – Budapest, 1994, 123–147.
8. FERGUSON, Everett: *A kereszténység bölcsője*, Osiris kiadó, Bp.1999, 135–250.
9. CULLMANN, Oscar: *A karácsony ünnepének kialakulása és a karácsonyfa eredete*, Budapesti Ref. Teológiai Akadémia, Budapest, 1992, 1–39
10. CONZE, Erward: *A buddhizmus rövid története*, Akkord kiadó, Bp. 2000
11. KORÁN + SIMON Róbert: *A korán világa*, Helikon kiadó, Budapest, 2001, 421-509.
12. MONTGOMERY WATT, William: *Az iszlám rövid története*, Akkord kiadó, Bp. 2000,.

B - Recomandate.

1. AMSTRONG, Karen: *Isten története – A judaizmus, keresztyénség és az iszlám 4000 éve*, Európa, Bp, 1997
2. AMSTRONG, Karen: *Mohamed- az iszlám nyugati szemmel*, Európa könyvkiadó, Budapest, 1998
3. Bassam Tibi: Keresztes háború és dzsihád, Corvina, Budapest, 2003
4. DOBROVITS Aladár: *Irodalom és vallás az ókori Egyiptomban*, Bp. 1979
5. ELIADE, Mircea: *A szent és a profán*, Európa Könyvkiadó, Bp., 1987
6. ELIADE, Mircea: *Az örök visszatérés Mítosza*, Európa, Bp., 1998
7. GERMANUS Gyula: *Allah Akbar!* Szépirodalmi könyvkiadó, Budapest, 1973
8. GERMANUS Gyula: *Kelet varázsa! Magvető könyvkiadó*, Budapest, 1978
9. von GLASENAPP, Helmuth: Az öt világvallás, Gondolat kiadó, Bp.1984
10. GRAVES Róbert: *Görög mítoszok, I–II*., Bp.1981.
11. KÁKOSY László: *Az ókori Egyiptom története és kultúrája*, Osiris kiadó, Bp. 1998
12. KNITTER, Paul F.: *No Other Name? A critical survey of Christian attitudes toward the world religions*, New York, 1985
13. KÜNG, Hans – Heinrich von STEINTENCRON: *Párbeszéd a hinduizmusról*, Palatinus, Bp. 1999
14. KÜNG, Hans – Josef von ESS: *Párbeszéd az iszlámról*, Palatinus, Bp.1998
15. KÜNG, Hans – Julia CHING: *Párbeszéd a kínai vallásról*, Palatinus, Bp. 2000
16. LIPTAY Lothar: *A keresztyénség viszonya más vallásokhoz*, Kalligram, Pozsony, 2003
17. *MITOLÓGIAI ENCIKLOPÉDIA*, Gondolat kiadó, Bp. 1988
18. PUSKÁS Ildikó: *Lélek a körforgásban*, Balassi kiadó, Budapest, 2000
19. PÜSÖK Sarolta: *Kultuszkritika a kisprófétáknál* – in. Református Szemle, Kolozsvár, 2004/4. 347–371
20. PÜSÖK Sarolta: *Vallás, vallások és etika viszonya* – in. Református Szemle, Kolozsvár, 2005/3. 306–318.

21. SIMON Róbert: *Vallás, Vallástudomány, Vallástudósok*, Corvina, Budapest, 2020 22. ROMÁN József: *Mítoszok könyve*, Gondolat, Budapest, 1963. 23. SKILTON, Andrew: *A buddhizmus rövid története*, Corvina, Budapest, 1997

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
Izis si Oziris	PP prezentări, discuţii	
Istar	– " –	
Geneza în mitologia greacă	– " –	
Geneza în mitologia din Ugarit	– " –	
Gilgames	– " –	
Persoana lui Zeusz	– " –	
Démétér si Perszephoné	– " –	
Düonüszosz	– " –	
Legende despre Buddha	– " –	
Texte alese din Taoism	– " –	
Texte alese din Taoism Konfucionism	– " –	
Texte alese din Koran	– " –	
Argumente despre salvare din perspectiva diferitelor religii	Discurs	
Argumente despre probleme etice din perspectiva diferitelor religii	Discurs	
Bibliografie: Vezi la cursuri		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare[3]	9.2 Metode de evaluare[4]	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoaşterea conţinutului predat.	Examen oral	80%
	Participare activă la curs	Observarea activităţii	
9.5 Seminar/laborator	Cunoaşterea bibliografiei obligatorii, prezentarea unei teme alese şi implicarea participanţilor. Un mod de expunere inteligent, clar, cu o argumentaţie profesionistă	Susţinerea unor scurte prezentări pe temele seminariilor, precum şi activităţi de grup (analiza textului, dezbatere)	20%
	Participare activă la seminar	Observarea activităţii	
9.6 Standard minim de promovare			
Răspunsul la 50 % din întrebările legate de fiecare temă, pe baza prelegerilor şi a bibliografiei obligatorii.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[5]

[3] Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învăţării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achiziţiile de învăţare menţionate în rezultatele anticipate ale învăţării.

[4] Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât şi a strategiei de evaluare pe parcurs.

[5] Selectaţi o singură etichetă, cea care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potriveşte cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate aloca eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectaţi ultima opţiune: „*Nu se aplică nici o etichetă*".

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
Nu se aplică nici o etichetă		

Data completării:	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
17.08.2026.	Conf.univ. hab. Dr. Püsök Sarolta	Asistent Drd. Nagy Eszter

Data avizării în departament:	Semnătura directorului de departament
...	Lect.univ. Dr. Péter István